
PROGRAM

**Centra pre deti a rodiny
Nižná Kamenica**

**Rok 2024
Centrum pre deti a rodiny Nižná kamenica**

Obsah

A: kontaktná adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje Centra	3
B: adresa miest vykonávania opatrení	4
C: účel Centra	5
D: druh vykonávaných opatrení, ak účelom Centra je vykonávanie	5
E: forma vykonávania opatrení podľa § 45 ods. 4 zákona.....	6
F: opis cieľovej skupiny Centra	6
G: dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v Centre, ak Centrum vykonáva opatrenia podľa § 47, § 48, § 59 ods. 1, písm. a) prvého bodu alebo tretieho bodu alebo písm. b) až d).....	7
H: celkový počet miest v Centre a ak Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou vo viacerých budovách Centra, počet miest v jednotlivých budovách Centra	7
I: opis vnútorných priestorov a vonkajších priestorov Centra, a ak Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, opis podmienok zachovania súkromia vrátane opisu podmienok na osobnú hygienu	8
J: počet zamestnancov Centra, štruktúra pracovných miest s uvedením dosiahnutého vzdelania zamestnancov podľa § 4 Vyhlášky; ak Centrum zabezpečuje odbornú pomoc alebo činnosť podľa § 49 ods. 5 Zákona, program Centra obsahuje aj informáciu o zabezpečení tejto odbornej pomoci alebo činností inými odborníkmi.....	9
K: opis spôsobu oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom Centra alebo špecializovaným programom Centra.....	12
L: opis odborných metód práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce Centra	13
M: opis plánovania a poskytovania odbornej pomoci, ak Centrum poskytuje starostlivosť tehotnej žene a tejto žene po pôrode a jej dieťaťu podľa § 46 ods. 8 Zákona	13
N: opis plánovania a vyhodnocovania výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách....	13
O: opis obsahu prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti podľa § 16 Vyhlášky vrátane počtu hodín určených na nácvik praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi a personálne zabezpečenie tejto prípravy, ak Centrum vykonáva aj prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti.....	14
P: uvedenie rozsahu hodín počas dňa a dní v týždni, počas ktorých sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou	18
Q: opis tvorby a vyhodnocovania čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, opis tvorby a vyhodnocovania individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou	19
R: podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery	19
S: opis zabezpečenia zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v Centre	20

T: opis zabezpečenia školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí a plnoletých fyzických osôb do 25 roku veku (ďalej len mladý dospelý) po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa podľa § 55 Zákona, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v Centre.....	21
U: opis práv dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, a opis práv rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre vrátane	22
V: opis povinností dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, a opis povinností rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, per ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, vrátane podmienok návštev v Centre tak, aby návštevy nenarúšali program Centra	24
W: taxatívny opis výchovných prostriedkov, ktoré je možné uložiť za nedodržiavanie povinností podľa písmena v), vrátane času ich trvania a možnosti prehodnotenia výchovného prostriedku, ak s jeho použitím dieťa alebo plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, nesúhlasia	25
X: spôsob poskytovania vreckového podľa § 66 Zákona	26
Y: opis postupu v rizikových situáciách pre dieťa alebo plnoletú fyzickú osobu, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v Centre, vrátane postupu pri nedovolenom opustení Centra dieťaťom, pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, vážnych nezhodách medzi deťmi, plnoletými fyzickými osobami alebo medzi plnoletými fyzickými osobami a zamestnancami centra o opisu techník deeskalácie konfliktných situácií a agresívneho správania	27
Zoznam skratiek.....	31
KRÍZOVÝ PLÁN	32

Úvod

Program Centra pre deti a rodiny Nižná Kamenica (ďalej len Centrum) je vytvorený pre účely aplikovania Zákona 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (ďalej len Zákon) a splňa náležitosti Vyhlášky č. 103/2018 (ďalej len Vyhláška).

Centrum sa svojou činnosťou zameriava na zvýšenie kvality života detí, skvalitnenie práce s rodinou dieťaťa a zintenzívnenie spolupráce so subjektmi, ktoré sa podieľajú na zabezpečovaní sociálnoprávnej ochrany detí.

A: kontaktná adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje Centra

Adresa centra	Centrum pre deti a rodiny Nižná Kamenica Administratívna budova Bidovce 206 044 45 Bidovce
Kraj	Košický
Štatutárny zástupca	riaditeľ Centra pre deti a rodiny
IČO	00352063
DIČ	2021245204
E-mail	riaditelded.nk@netkosice.sk riaditel.niznakamenica@ded.gov.sk
Webová stránka	www.cdrniznakamenica.sk
Počet zamestnancov	52
Schválená kapacita celkom	68

Názov	Telefónne číslo	E-mailová adresa
Riaditeľ	+421 915 963 267	riaditelded.nk@netkosice.sk riaditel.niznakamenica@ded.gov.sk
Vedúci úseku starostlivosti	+421 905 691 187 +421 55/69 65 441	veducauseku.nk@gmail.com

Sociálny pracovník	+421 905 475 917	socialnaded.nk@netkosice.sk
	+421 905 691 184	socialne.niznakamenica@ded.gov.sk
	+421 55/72 99 36	
Psychológ	+421 905 475 916	psycholog.klemova@gmail.com
	+421 55/69 65 441	psycholog.staurovska1@gmail.com
Ekonomický úsek	+421 915 963 266	ekonomded.nk@netkosice.sk
	+421 55/72 96 741	ekonom.niznakamenica@ded.gov.sk
Špeciálny pedagóg	+421 55/72 99 365	spec.ped.dednk@gmail.com
	+421 907 268 778	

B: adresa miest vykonávania opatrení

Centrum zabezpečuje vykonávanie opatrení v štyroch rodinných domoch a v jednom dvojgeneračnom byte, v jednej samostatne usporiadanej skupine (ďalej len SUS) pre mladých dospelých (ďalej len MD) a jedným priestorom pre MD pri SUS.

Názov	Adresa	Telefónny kontakt
Riaditeľstvo	Administratívna budova Bidovce 206 044 45 Bidovce	+421 915 963 267
Vlastné bytové priestory	PNR	
SUS	Vyšná Kamenica 12, 044 45 Bidovce	+421 55/69 64 145
SUS	Nižná Kamenica 157, 044 45 Bidovce	+421 55/46 02 058
SUS	Budapeštianska 28, 040 13 Košice	+421 55/67 11 282
SUS	Byster 203, 044 41 Sady nad Torysou	+421 55/68 54 696
SUS	Hlavná 7, 044 13 Valaliky	+421 55/69 41 559
priestor pre MD	Byster 203, 044 41 Sady nad Torysou	

C: účel Centra

Účelom Centra je vykonávanie opatrení podľa § 45 ods. 1 písm. a) až c) Zákona.

§ 45 ods. 1:

Centrum pre deti a rodiny je zariadenie zriadené na účel vykonávania

a) opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia (ďalej len „pobytové opatrenie súdu“),

b) výchovných opatrení podľa § 12 ods. 1 písm. b) a d), výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu, povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu alebo neodkladných opatrení, ktorými je uložená takáto povinnosť (ďalej len „ambulantné výchovné opatrenie“),

c) opatrení na predchádzanie vzniku, prehlbovania a opakovania

1. krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí,

2. porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahoch,

Centrum nevykonáva opatrenie podľa § 45 ods. 1 písm. d) Zákona:

Centrum pre deti a rodiny je zariadenie zriadené na účel vykonávania

d) špecializovaného programu na predchádzanie vzniku, prehlbovania a opakovania krízových situácií dieťaťa, ktoré je obeťou trestného činu obchodovania s ľuďmi, dieťaťa týraného alebo sexuálne zneužívaného alebo na vykonávanie opatrení na overenie miery ohrozenia dieťaťa týraním, sexuálnym zneužívaním alebo inými činmi ohrozujúcimi jeho život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin.

D: druh vykonávaných opatrení, ak účelom Centra je vykonávanie

Pobytová forma

Centrum Nižná Kamenica vykonáva opatrenia pobytovou formou pre:

a) dieťa na základe:

- dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa
- na požiadanie dieťaťa
- rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia

b) plnoletú fyzickú osobu:

- ktorou je mladý dospelý, po ukončení pobytového opatrenia nadobudnutím plnoletosti

Centrum vykonáva pobytové opatrenie súdu v:

a) profesionálnej náhradnej rodine, ktorá poskytuje starostlivosť ustanovenému počtu detí a mladých dospelých v rodinnom dome alebo v byte poskytnutom centrom alebo v rodinnom dome alebo v byte, ktorého je profesionálny náhradný rodič vlastníkom, spoluvlastníkom, nájomcom alebo spoločným nájomcom

b) samostatne usporiadaných skupinách zriadených v rodinnom dome, byte alebo v ďalšej budove centra so samostatným stravovaním, hospodárením a vyčleneným rozpočtom, v ustanovenom počte samostatne usporiadaných skupín a s ustanoveným počtom detí a mladých dospelých v SUS

Iné opatrenia

Centrum vykonáva opatrenia na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú fyzický, psychický a sociálny vývin dieťaťa (podľa § 45, ods. 1, písm. c)).

E: forma vykonávania opatrení podľa § 45 ods. 4 zákona

Centrum vykonáva opatrenia:

- pobytovou formou- psychológ pre 2 samostatne usporiadané skupiny

F: opis cieľovej skupiny Centra

Činnosť Centra je zameraná najmä pre obyvateľov Košického a Prešovského kraja.

Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou pre nasledovnú cieľovú skupinu:

- deti umiestnené do Centra na základe súdneho rozhodnutia (neodkladné opatrenie, ústavná starostlivosť, výchovné opatrenia pobytové). Deti sú vo veku od 0 do 18 rokov.

- plnoleté fyzické osoby, ktorými sú mladí dospelí po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa (18 a viac rokov).

Dobrovoľné pobyty Centrum nevykonáva a nezameriava sa ani na cieľovú skupinu tehotných žien ani na matky s deťmi.

G: dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v Centre, ak Centrum vykonáva opatrenia podľa § 47, § 48, § 59 ods. 1, písm. a) prvého bodu alebo tretieho bodu alebo písm. b) až d)

Opatrenia podľa § 47 a § 48 Zákona Centrum nevykonáva z toho dôvodu, že Centrum nedisponuje vhodným priestorom.

Dôvodom, ktorý vylučuje vykonávanie opatrení v Centre podľa § 59 Zákona, ods. 1, písm. a) prvého bodu alebo tretieho bodu alebo písm. b) až d) je nerešpektovanie podmienok uvedených v dohode s Centrom.

V prípade poskytovania starostlivosti na základe súdnych rozhodnutí si Centrum nemôže určovať podmienky prijatia dieťaťa.

H: celkový počet miest v Centre a ak Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou vo viacerých budovách Centra, počet miest v jednotlivých budovách Centra

Centrum má v súčasnosti schválenú kapacitu 68 detí.

SUS- samostatne usporiadaná skupina	Kapacita detí
Vyšná Kamenica 12, 044 45 Bidovce	10
Nižná Kamenica 157, 044 45 Bidovce	10
Budapeštianska 28, 040 13 Košice	8
Byster 203, 044 41 Sady nad Torysou	10
Valaliky, Hlavná 7, 044 13	8
priestor pre MD - Byster 203, 044 41 Sady nad Torysou	3
profesionálna náhradná rodina (ďalej len PNR)	16

I: opis vnútorných priestorov a vonkajších priestorov Centra, a ak Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, opis podmienok zachovania súkromia vrátane opisu podmienok na osobnú hygienu

Centrum má vytvorené priestorové podmienky pre starostlivosť o deti a mladých dospelých. Starostlivosť je poskytovaná deťom v 4 samostatne usporiadaných skupinách, rodinných domoch (SUS), v jednom dvojgeneračnom byte. V SUS Sady nad Torysou, časť Byster č.203 je vytvorený samostatný priestor pre skupinu mladých dospelých.

Starostlivosť o deti vo veku od 0 do 6 rokov a viac je poskytovaná v 8 profesionálnych náhradných rodinách (PNR) vo vzdialenosti do 50 km od riaditeľstva CDR.

V prenajatých priestoroch od obce Bidovce sa nachádza riaditeľstvo CDR. V priestoroch administratívnej budovy v Bidovciach č.206 je riaditeľňa, kancelárie ekonomického úseku, odborného tímu, sociálnych pracovníkov, údržby a spoločenská miestnosť na porady.

SUS - Vyšná Kamenica č.12 má 5 detských izieb (spálne) poskytujúce deťom priestor na súkromie, obývačku pre oddych a voľno-časové aktivity, kuchyňu, špajzu, tri kúpeľne, samostatné (pre dievčatá a chlapcov), sprchovacie kúty, izbu pre vychovávateľov, odkladací priestor na šatstvo, malú pracovňu, priestranú chodbu. Priestor pre návštevy. Pozemok má veľkú záhradu, na dvore sa nachádza detské ihrisko s preliezkami, šmykľavkami, pieskoviskom.

SUS - Nižná Kamenica č.157 má 3 detské izby (spálne) poskytujúce deťom priestor na súkromie, obývačku pre oddych a voľno-časové aktivity, kuchyňu, špajzu, tri kúpeľne, sprchovacie kúty, izbu pre vychovávateľov, odkladací priestor na šatstvo, 1x balkón a vonkajšia terasa, priestranú chodbu a priestor pre návštevu. Pozemok má menšiu záhradu, dvor so zabudovaným detským ihriskom.

SUS - Byster č.203, Sady nad Torysou má 3 detské izby (spálne) poskytujúce deťom priestor na súkromie, obývačku pre oddych a voľno-časové aktivity, kuchyňu, špajzu, dve kúpeľne, izbu pre vychovávateľov, odkladaciu miestnosť pre šatstvo, menšiu chodbu, pracovňu. Priestor pre návštevu je vytvorený v časti chodby. Pozemok má menší dvor a predzáhradku. V blízkosti domu sa nachádza veľké futbalové ihrisko, detské ihrisko obce, ktoré deti využívajú vo voľno-časových aktivitách.

V prístavbe SUS je zbudovaný **samostatný priestor pre MD**. Priestorové usporiadanie: 2 izby poskytujú priestor pre súkromie, kuchyňa, kúpeľňa, 2x toaleta a chodba.

SUS - **Budapeštianska 28, Košice** je dvojgeneračný byt nachádzajúci sa na prvom poschodí obytného bloku mestskej časti Ťahanovce. Má 2 detské izby (spálne) poskytujúce deťom priestor na súkromie, obývačku pre oddych a voľno-časové aktivity, kuchyňu, špajzu, dve kúpeľne, sprchové kúty, izbu pre vychovávateľov, odkladacie priestory pre šatstvo, zbudované vstavané skrine v priestrannej chodbe, 2x balkón, pivničné priestory. Priestor pre návštevy nie je možné vytvoriť v samostatnej miestnosti, realizujú sa v blízkom obchodnom centre, cukráreň, park.... Priestor pre oddych je v príľahlom parku, na ihrisku pri bytovej jednotke.

SUS - **Hlavná 7, Valaliky** má 4 detské izby (spálne) poskytujúce deťom priestor na súkromie, obývačku pre oddych a voľno-časové aktivity, kuchyňu, špajzu, dve kúpeľne, sprchovacie kúty, izbu pre vychovávateľov, odkladaciu miestnosť pre šatstvo, menšiu chodbu. V prístavbe domu je miestnosť, herňa, ktorá zároveň slúži ako miestnosť pre návštevy. Celý dom je podpivničený, kde sú ďalšie priestory pre oddych a skladové priestory. Pozemok má menšiu záhradu, kde je priestor pre pestovanie zeleniny. Druhá časť záhrady tvorí detské ihrisko, hojdačky, preliezky, ako aj priestorový betónový dvor s pieskoviskom.

J: počet zamestnancov Centra, štruktúra pracovných miest s uvedením dosiahnutého vzdelania zamestnancov podľa § 4 Vyhlášky; ak Centrum zabezpečuje odbornú pomoc alebo činnosť podľa § 49 ods. 5 Zákona, program Centra obsahuje aj informáciu o zabezpečení tejto odbornej pomoci alebo činností inými odborníkmi

Počet zamestnancov Centra podľa § 4 Vyhlášky je 46.

Profesijné zaradenie	Počet zamestnancov	Dosiahnutý stupeň vzdelania
Riaditeľ	1	VŠ II. stupňa
Vedúci úseku starostlivosti o dieťa-sociálny pracovník	1	VŠ II. stupňa
Sociálny pracovník	2	VŠ II. stupňa

Psychológ	2	VŠ II. stupňa
Psychológ (pobytová forma)	1	VŠ II. stupňa
Špeciálny pedagóg	1	VŠ II. stupňa
PNR	1	VŠ II. stupňa
	3	VŠ I. stupňa
	3	SŠ s maturitou
	1	bez maturity
Vychovávateľ	8	VŠ II. stupňa
	2	VŠ I. stupňa
	19	SŠ s maturitou
	1	SŠ bez maturity

Skratky:

VŠ – vysokoškolské štúdium

SŠ – stredoškolské štúdium

Dosiahnuté vzdelanie u zamestnancov v SUS

SUS	Profesia	Počet zamestnancov	Dosiahnutý stupeň vzdelania
Vyšná Kamenica č. 12	denný vychovávateľ	1	SŠ s maturitou
		1	VŠ I. stupeň
	pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou	3	SŠ s maturitou
	pomocný vychovávateľ	1	SŠ bez maturity
Nižná Kamenica č. 157	denný vychovávateľ	1	VŠ II. stupňa
		2	SŠ s maturitou
	pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou	3	SŠ s maturitou
	pomocný vychovávateľ	0	SŠ bez maturity
Budapeštianska č. 28, Košice	denný vychovávateľ	1	VŠ I. stupňa
		2	SŠ s maturitou
	pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou	1	VŠ II. stupňa
		2	SŠ s maturitou
Byster č. 203	denný vychovávateľ	3	VŠ II. stupňa
	pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou	3	SŠ s maturitou
Valalíky, Hlavná č.7	denný vychovávateľ	3	VŠ II. stupňa
	pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou	3	SŠ s maturitou

Skratky:

SUS – samostatne usporiadaná skupina

VŠ – vysokoškolské štúdium

SŠ – stredoškolské štúdium

Na doplnenie starostlivosti zabezpečuje Centrum odbornú činnosť externými inštitúciami a odborníkmi. PNR zabezpečujú realizáciu odbornej externej starostlivosti pre deti v Centre v mieste svojho bydliska.

Názov externej inštitúcie alebo odborníka	Miesto vykonávania	Metódy práce
CPP	Slovenskej jednoty, Košice kpt. Nálepku, Trebišov	psychologická diagnostika, špeciálno-pedagogická diagnostika, terapia, logopédia, poradenstvo
	Zuzkin park, Košice	
	Okružná, Michalovce	
CŠPP	ul. Bocatiova, Košice	psychologická diagnostika, špeciálno-pedagogická diagnostika, logopédia, poradenstvo
	ul. Poľná, Trebišov	
Klinický psychológ	FNsP Košice, tr.SNP	psychologická diagnostika terapia poradenstvo
Diagnostické centrum LVS Barca	Tešedíkova 3, Košice-Barca	psychologická diagnostika, špeciálno-pedagogická diagnostika, logopédia, poradenstvo

Zoznam skratiek:

CPP - Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie

CŠPP - Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva

LVS – Liečebno-výchovné sanatórium

V prípade potreby Centrum využíva služby aj iných externých inštitúcií a odborníkov.

K: opis spôsobu oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom Centra alebo špecializovaným programom Centra

Program Centra je uvedený na webovej stránke Centra, ktorá je voľne prístupná verejnosti. Deti, rodičia a iné FO majú možnosť získať a doplniť si informácie o Programe Centra aj priamo od zamestnancov Centra. Program Centra je taktiež umiestnený v každej SUS a deti majú možnosť oboznamovať sa s ním už v počiatočných fázach svojho pobytu v Centre.

L: opis odborných metód práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce Centra

U každého novoprijatého dieťaťa je odbornými zamestnancami realizovaná diagnostická činnosť (sociálny pracovník, psychológ, špeciálny pedagóg), následne u detí do 3 rokov je realizovaná rediagnostika, u ostatných detí podľa potreby.

Do 2 týždňoch od príchodu dieťaťa odborný tím (ďalej len OT) v spolupráci s externými subjektmi realizuje prípadovú konferenciu.

Výchovná činnosť je realizovaná vychovávateľmi v SUS a PNR.

Sociálne, psychologické a špeciálno-pedagogické poradenstvo je realizované sociálnymi pracovníkmi, psychológom a špeciálnym pedagógom a je zamerané na prácu s deťmi ako aj ich rodinami.

Preventívne programy sú realizované OT.

Komunity sú realizované OT v SUS a v PNR 1x mesačne.

Pri aplikácii odborných metód sú zapájané aj iné odborné subjekty – CPP, ČŠPP, klinickí psychológovia, terapeuti, lekári, školy, predškolské zariadenia a akreditované subjekty.

M: opis plánovania a poskytovania odbornej pomoci, ak Centrum poskytuje starostlivosť tehotnej žene a tejto žene po pôrode a jej dieťaťu podľa § 46 ods. 8 Zákona

Odbornú pomoc tehotnej žene a žene po pôrode a jej dieťaťu podľa §46 ods. 8 Zákona Centrum pre deti a rodiny Nižná Kamenica **neposkytuje**.

N: opis plánovania a vyhodnocovania výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách

Výchovná činnosť v SUS a PNR sa plánuje a vyhodnocuje na základe vytvorenia Individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa (ďalej len IPROD), na ktorého základe sa vytvárajú mesačné výchovné plány.

Na vytváraní výchovného plánu spolupracuje dieťa (v závislosti od veku a schopností), vychovávateľ alebo PNR, členovia OT.

IPROD sa vyhodnocuje min. 1x za 6 mesiacov.

Mesačný výchovný plán je vyhodnocovaný raz mesačne za prítomnosti dieťaťa, vychovávateľa alebo PNR a členov OT.

O: opis obsahu prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti podľa § 16 Vyhlášky vrátane počtu hodín určených na nácvik praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi a personálne zabezpečenie tejto prípravy, ak Centrum vykonáva aj prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti

Centrum pre deti a rodinu zabezpečuje prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti (ďalej len „príprava“) a zároveň poskytuje záujemcom všetky informácie súvisiace s prípravou.

Základné podmienky, rozsah a obsah prípravy sú upravené Zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a so sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z. z.“) a Vyhláškou č. 103/2018 Z. z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z.

Profesionálna náhradná rodina (ďalej len „PNR“) je súčasťou organizačnej štruktúry centra, v ktorom sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Centrum vykonáva pobytové opatrenia súdu v PNR, ktorá poskytuje starostlivosť ustanovenému počtu detí a mladých dospelých v rodinnom dome alebo v byte, ktorého je PNR vlastníkom, spoluvlastníkom, nájomcom alebo spoločným nájomcom (§ 51 ods. 1).

Vykonávanie pobytového opatrenia súdu v PNR má prednosť pred jeho vykonávaním v samostatne usporiadanej skupine (§51 ods. 4).

V PNR zabezpečujú starostlivosť o deti a mladých dospelých manželia, ktorí sú zamestnancami centra, alebo fyzická osoba, ktorá je zamestnancom centra.

Profil profesionálneho náhradného rodiča

Záujemca o prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti (ďalej len „záujemca“) na základe svojej motivácie po absolvovaní prípravy dočasne poskytne svoje domáce a rodinné prostredie dieťaťu, ktoré je v centre umiestnené na základe rozhodnutia súdu, s cieľom naplniť jeho individuálne potreby vzhľadom na aktuálnu životnú situáciu, v ktorej sa nachádza.

PNR je povinný splniť ustanovený kvalifikačný predpoklad a absolvovať prípravu v ustanovenom rozsahu, ktorej súčasťou je písomné zhodnotenie tejto prípravy.

Ak starostlivosť o deti v PNR zabezpečujú manželia, ktorí sú zamestnancami centra, ustanovený kvalifikačný predpoklad musí spĺňať aspoň jeden z manželov. Na manžela alebo manželku fyzickej osoby, ktorá je zamestnancom centra sa vzťahuje zákonom stanovený rozsah prípravy a bezúhonnosť v rozsahu aká platí pre fyzickú osobu, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom (§ 39 ods. 4).

Hlavným poslaním profesionálneho náhradného rodiča je naplniť jednu zo základných potrieb dieťaťa, a to potrebu blízkej osoby, s ktorou si dieťa vytvorí vzájomné puto – láskyplný vzťah. Samotná rola PNR je zložitá a nesie v sebe spojenie roly rodiča a roly profesionála – vychovávateľa. V niektorých situáciách prevažuje jedno, inokedy zase druhé. Je ťažké definovať aký je ten správny pomer medzi rolou rodiča a rolou profesionála. Snaha o vyváženie oboch rolí je súčasťou obsahu prípravy na vykonávanie PNR.

Záujemca o PNR musí spĺňať:

1.) Určité kvalifikačné predpoklady pre zabezpečenie starostlivosti o dieťa a to najmenej (v zmysle Vyhlášky č. 103/2018 Z. z., § 15 ods.1):

1. nižšie stredné odborné vzdelanie, alebo stredné odborné vzdelanie,
2. úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné, vzdelanie, ak sa zabezpečuje starostlivosť o dieťa, ktoré vyžaduje zvýšenú starostlivosť z dôvodu, že bolo týrané, sexuálne zneužívané alebo bol na ňom spáchaný trestný čin ohrozujúci jeho **priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin.**

2.) Rozsah prípravy na vykonávanie PNR je:

1. 60 hodín, ak záujemca ukončil úplné stredné vzdelanie,
2. 80 hodín, ak záujemca ukončil stredné vzdelanie,
3. najmenej 21 hodín nácviku praktických zručností podľa § 16 ods. 1 písm. b), ak ide o
  1. zamestnanca centra, ktorý bol členom odborného tímu podľa § 5, alebo ktorý zabezpečoval starostlivosť o deti nepretržite najmenej tri roky,
  2. manžela profesionálneho náhradného rodiča a starostlivosť v profesionálnej náhradnej rodine zabezpečuje len jeden z manželov.

Za povolenú neúčast' sa považuje max. 10 percent z celkového počtu hodín prípravy, ktorá musí byť zdokumentovaná (napr. PN, lekárske vyšetrenia, úmrtie v rodine a pod.) Manžel/ka záujemcu je povinný/á zúčastniť sa daného počtu hodín, inak prípravu neabsolvoval.

Obdobný postup odporúčame uplatniť aj voči partnerovi záujemcu s ktorým žije v spoločnej domácnosti.

Organizačné podmienky prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti

Prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti zabezpečuje centrum bez úhrady /náklady spojené s dopravou, stravovaním, ubytovaním a iné si záujemca zabezpečuje z vlastných zdrojov/.

Centrum zriaďuje tím na prípravu fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa profesionálnym náhradným rodičom, v zložení:

- najmenej jeden psychológ s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore psychológia (Vyhláška č. 103/2018 Z. z., § 16 ods. 3)
- najmenej jeden sociálny pracovník s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore sociálna práca, resp. špeciálny pedagóg s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore špeciálna pedagogika, liečebná pedagogika
- k vyššie uvedenému realizačného tímu môžu byť prizvaní aj iní odborníci, (napr. profesionálny náhradný rodič, vychovávateľ centra, prípadne iní odborníci, ktorí nie sú zamestnancami centra)
- riaditeľ centrá určí koordinátora prípravy, ktorý manažuje celý proces prípravy

Povinná dokumentácia

- Dohoda o realizovaní prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti, uzatvorená medzi centrom a záujemcom
- Súhlas so spracovaním osobných údajov
- Podrobnejší obsah prípravy a informácie o podmienkach vykonania prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti
- Prezenčná listina a výkaz /odpočet úloh za daný časofond
- Zhodnotenie prípravy, ktoré je vypracované po ukončení prípravy.

Obsah prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti

(1) Príprava na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti v centre zahŕňa

a) poskytnutie základných informácií o

1. právnych predpisoch upravujúcich oblasť sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a rodinnoprávných vzťahov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisoch súvisiacich s vykonávaním profesionálnej náhradnej starostlivosti,

2. výchovných opatreniach, náhradnej starostlivosti a osvojení,

3. psychickom vývine, fyzickom vývine a sociálnom vývine dieťaťa a potrebách dieťaťa,

4. o potrebách a špecifikách starostlivosti o dieťa, ktoré je obeťou trestného činu obchodovania s ľuďmi, alebo ktoré je týrané, sexuálne zneužívané alebo sa vykonávajú opatrenia na overenie miery ohrozenia dieťaťa týraním, sexuálnym zneužívaním alebo iným činom ohrozujúcim jeho život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin v rozsahu najmenej 16 hodín z celkového počtu hodín určených na poskytnutie základných informácií,

5. právach dieťaťa,

6. právach a povinnostiach profesionálneho náhradného rodiča,

b) nácvik praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi v rozsahu najmenej 50 % z celkového počtu hodín prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti zameraný na:

1. identifikáciu vývinových potrieb dieťaťa,

2. vzťahovú väzbu, citové pripútanie a separáciu dieťaťa,

3. prispôsobenie sa zmene v rodine profesionálneho náhradného rodiča,

4. komunikačné zručnosti,

5. rozvoj výchovných zručností,

6. riešenie záťažových situácií v rodine,

7. spoluprácu v tíme odborníkov.

(2) Po ukončení prípravy centrum vypracuje zhodnotenie prípravy v písomnej podobe, ktorého súčasťou je najmä

a) zhodnotenie záujmu fyzickej osoby o získanie informácií podľa odseku 1 písm. a) a zhodnotenie spolupráce pri nácviku podľa odseku 1 písm. b) počas prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,

b) zhodnotenie motivácie fyzickej osoby na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,

c) záver, či fyzická osoba absolvovala alebo neabsolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti.

V prípade, že záujemca/fyzická osoba ukončí prípravu v jej priebehu, písomné zhodnotenie sa nevypracuje vôbec.

Centrum pre deti a rodiny Nižná Kamenica realizuje v roku 2024 prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti 2x ročne, a to v uvedených termínoch:

20.05.2024 – 28.06.2024 a v termíne 16.10.2024 – 22.11.2024

P: uvedenie rozsahu hodín počas dňa a dní v týždni, počas ktorých sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou

Odborná činnosť so zameraním na prácu s dieťaťom a jeho rodinou počas výkonu opatrení SPOD a SK v centre pre deti a rodiny na základe plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou, ktorý je vypracovaný v spolupráci s úradom práce sociálnych vecí a rodiny a to najmä:

- vykonávanie vstupnej a priebežnej psychodiagnostiky dieťaťa a jeho rodiny,
- aplikácia psychologických postupov a intervencie pri výkone opatrení SPOD a SK v prirodzenom prostredí, v náhradnom prostredí v otvorenom prostredí a v prostredí utvorenom a usporiadanom na výkon opatrení SPOD a SK v súlade s účelom neodkladného alebo výchovného opatrenia,
- aplikácia metódy poradenskej psychológie a metódy rodinného poradenstva pri voľbe postupov riešenia sociálnej situácie dieťaťa a členov jeho rodiny,

- poskytovanie pomoci a psychologického poradenstva dieťaťu a jeho rodine,
- účasť na tvorbe a realizácii vzdelávacích, tréningových a rozvojových programov,
- participácia na zhodnocovaní plnenia účelu výchovného opatrenia a navrhovaní ďalšieho postupu,
- spolupráca s ostatnými zamestnancami centra a úradmi PSVR,
- spolupráca s príslušnými subjektmi a konzultácie na účely rozhodovania voľby o opatrení SPOD a SK pri riešení sociálnej situácii dieťaťa,
- plnenie ďalších úloh v zmysle pokynov nadriadeného.

Q: opis tvorby a vyhodnocovania čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, opis tvorby a vyhodnocovania individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou

Členovia OT vytvárajú svoj plán práce.

Psychológ vytvára Plán psychologickkej starostlivosti, sociálny pracovník vytvára Plán sociálnej práce, špeciálny pedagóg vytvára Plán špeciálno-pedagogickej starostlivosti (špeciálny pedagóg vytvára plán najmä pre deti so špeciálno-výchovno-vzdelávacími ťažkosťami podľa IN 006/2017).

Tieto plány práce sú vyhodnocované min. 1x za 6 mesiacov a sú súčasťou IPROD-u.

Cieľom IPROD-u je nastaviť systém plánovania tak, aby zohľadnil záujem dieťaťa, potreby dieťaťa aj jeho rodiny a komplexný rozvoj jeho osobnosti.

Mesačne je vytváraný výchovný plán v spolupráci dieťaťa, vychovávateľa alebo PNR a členov OT. Vyhodnocovaný je koncom mesiaca.

Spolupráca dieťaťa závisí od jeho veku a schopností.

Mesačný výchovný plán dáva dieťaťu kontrolu nad vlastným napredovaním.

Pri vyhodnocovaní sa podrobne rozoberajú jednotlivé úlohy plánu, spolu komunikujeme, zdôvodňujeme.

R: podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery

Zamestnanci Centra vedú deti k aktívnemu využitiu ich voľného času.

Deti umiestnené v Centre majú možnosť rozvíjať svoje záujmy v rámci športových činností v rámci Centra (napr. aktívna účasť na športových akciách, návšteva športových podujatí a pod.) aj v spolupráci s externými subjektmi (napr. športové krúžky v školách a pod.), v rámci kultúrnych činností (napr. divadlo, kino, iné kultúrne podujatia, návšteva Základnej umeleckej školy a pod.).

Deti v Centre majú možnosť využiť ihriská, ktoré boli postavené v centre v spolupráci so sponzormi.

Vychovávateľa alebo členovia OT organizujú pre deti poznávacie vychádzky do prírody a blízkeho a vzdialeného okolia.

V spolupráci s externými subjektmi zapájame deti do výtvarných, hudobných, športových a rôznych projektových súťaží.

Centrum Nižná Kamenica každoročne pravidelne od roku 1998 organizuje „Domovácke kilometre uja Peťa“ – cross-beh v rôznych vekových kategóriách pre deti Košického a Prešovského kraja v spolupráci s Úsmevom ako dar. Tento rok sme organizovali aj Športový deň KE kraja v stolnom tenise.

Centrum organizuje pre všetky deti v Centre športovú akciu, karneval, vianočné posedenie, Deň detí, deti sa zúčastňujú akcií v rámci dní obce, mesta...

Deti umiestnené v Centre majú možnosť rozvíjať svoje náboženské cítenie. Zohľadňuje sa pri tom názor dieťaťa a rodičov.

S: opis zabezpečenia zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v Centre

Deťom z Centra je poskytovaná všeobecná zdravotná starostlivosť (pediater) a špecializovaná zdravotná starostlivosť podľa potreby:

- pedopsychiater
- detská neurológia
- ORL
- stomatológia
- alergológia
- endokrinológia a diabetológia
- detská gynekológia
- kardiológia
- oftalmológia

- ortopédia
- gastroenterológia
- dermatovenerológia
- iné odborné ambulancie (logopédia, klinický psychológ)

Liečebné ozdravné pobyty sú pre deti z Centra realizované podľa potreby, taktiež hospitalizácie na špecializovaných pracoviskách sú podľa potreby (Šrobárov ústav v Starom Smokovci, detské psychiatrické oddelenia, DPL Hraň, diagnostické centrum Barca a pod.).

Deťom zvereným do starostlivosti PNR je zabezpečovaná zdravotná starostlivosť v mieste trvalého bydliska profesionálneho rodiča alebo v jeho blízkosti.

T: opis zabezpečenia školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí a plnoletých fyzických osôb do 25 roku veku (ďalej len mladý dospelý) po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa podľa § 55 Zákona, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v Centre

Pri prijatí dieťaťa do Centra zo sociálnej správy alebo z priameho kontaktu so školou zisťuje špeciálny pedagóg v spolupráci s OT informácie o absolvovanom vzdelávaní a výsledkoch v škole daného dieťaťa.

Následne vyhľadáva dostupné školy pre dieťa, ak nemôže pokračovať v štúdiu na škole, ktoré navštevovalo pred príchodom do Centra.

Prijatie dieťaťa do príslušného školského zariadenia zabezpečuje Centrum v súlade so zákonom č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní.

Centrum vie zabezpečiť plnenie školskej dochádzky len v školách s vyučovacím jazykom slovenským.

Deti vo veku 3 - 6 rokov sú umiestňované do materskej školy (ďalej len MŠ) podľa stavu naplnenosti (deti v PNR)

U detí zisťujeme záujmy, želania a individuálne dispozície dieťaťa na profesiu, mieru informovanosti o zvolenej profesii, možné kontraindikácie.

Dieťaťu sú poskytované informácie o zvolenej profesii a je vedené k reálnemu sebahodnoteniu vo vzťahu k požiadavkám vyplývajúcich z danej profesie.

Vychovávateľa, PNR a členovia OT Centra spolupracujú so školskými zariadeniami, konzultujú školské výsledky, profesijnú orientáciu a prípadné výchovné problémy.

Centrum Nižná Kamenica spolupracuje s nasledovnými školskými inštitúciami:

MŠ	ZŠ	ŠZŠ	SŠ	VŠ
MŠ Dvorianky	ZŠ Valaliky	Spojená škola Odborárska, Košice	SOŠ Kukučínova, Košice	
MŠ Borša	ZŠ Bidovce		SOŠ Bocatiova, Košice	
MŠ Tušická Nová Ves	ZŠ Tušická Nová Ves		SOU Alejová, Košice	
	ZŠ Belehradská, Košice		Hotelová akadémia, KE, Južná trieda	
	ZŠ Nižná Kamenica		SOŠ Gemerská, Košice	
	ZŠ Zdoňa			
	ZŠ Komenského Trebišov,			
	ZŠ Borša			

U: opis práv dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, a opis práv rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre vrátane

Centrum pri plnení svojho programu vychádza z Dohovoru o právach dieťaťa 104/1991Z. z., z Dohovoru o právach dieťaťa so zdravotným postihnutím 317/2010 Z. z. a zo Všeobecnej deklarácie ľudských práv (Charta ľudských práv).

Dieťa alebo plnoletá FO, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, ako aj rodič a osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, má právo požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“), zariadenie, obec, vyšší územný celok, akreditovaný subjekt, školu, školské zariadenie, poskytovateľa zdravotnej starostlivosti alebo iný štátny orgán, ktorý je príslušný podľa osobitných predpisov (Zákon 171/1993 o Policajnom zbore) chrániť práva a právom chránené záujmy dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby.

To platí aj vtedy, ak dieťa nemôže vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť požiadať o pomoc samostatne, ale prostredníctvom tretej osoby.

Dieťa má právo požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv aj bez vedomia rodičov alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa (§ 8 Zákona).

1. Spôsob udržiavania kontaktov dieťaťa a MD s rodičom, ďalšími príbuznými a osobami, ku ktorým má blízky vzťah:

Centrum vytvára podmienky na udržiavanie kontaktu dieťaťa a MD, pre ktorého je v Centre vykonávané pobytové opatrenie súdu s rodičom, ďalšími príbuznými a inými blízkymi osobami.

Kontakt môže udržiavať telefonicky, elektronicky (prostredníctvom sociálnych sietí, e-mailu), písomne a osobne, ak nebolo rozhodnutím súdu ustanovené inak.

Osobný kontakt rodiča a dieťaťa sa realizuje priamo v sídle Centra alebo v jednotlivých SUS v priestoroch na to určených.

2. Spôsob, akým sa dieťa, pre ktoré sa v Centre vykonávajú opatrenia, môže obrátiť aj bez vedomia centra na orgán SPODaSK, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru:

Dieťa je v Centre preukázateľne oboznámené s tým, že sa môže obrátiť na orgán SPODaSK, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru bez vedomia Centra **priamo** alebo **prostredníctvom inej osoby**:

- vložení listu so svojím podnetom do *Schránky dôvery*
- elektronicky prostredníctvom e-mailu alebo on-line chatu na webovej stránke daného orgánu
- telefonátom na *Linku detskej istoty*
- osobne v sídle daného orgánu prípadne počas osobnej návštevy orgánu SPODaSK, ktoré sa uskutočňuje pravidelne 2x ročne v SUS, PNR a v sídle Centra

Kontakty na vyššie uvedené subjekty zaoberajúce sa právami dieťaťa sú umiestnené na nástenke v každej SUS a taktiež PNR ako aj v sídle Centra.

Dieťa je poučené so spôsobmi podávania podnetov na príslušné orgány a má na viditeľnom mieste (v SUS) uvedené ich kontaktné údaje.

3. Podmienky doručovania pošty, prístupu na internet a používania telefónu:

Prístup na internet:

Podmienky prístupu dieťaťa na internet na služobnom počítači určujú zamestnanci Centra podľa aktuálnych možností a dohodnutých pravidiel.

Deti sa môžu vlastným mobilným telefónom pripojiť na Wi-Fi Centra, ale vždy s ohľadom na zachovávanie zdravej psycho-hygieny pre seba ako aj ďalších členov samostatne usporiadanej skupiny.

Používanie telefónu:

Dieťa má možnosť využiť služobný telefón na kontakt s rodičom, alebo blízkou vzťahovou osobou.

V prípade, že dieťa vlastní mobilný telefón, pri jeho používaní sa riadi pravidlami dohodnutými v skupine.

K obmedzeniu používania mobilu dochádza z dôvodu zabezpečenia optimálnych podmienok nevyhnutných pre zachovanie dobrého duševného zdravia, psychickej pohody, výkonnosti, zlepšenia duševnej činnosti, kvality spánku a ochrany pred dlhodobým vplyvom elektromagnetického žiarenia na organizmus.

Pošta:

Zamestnanci Centra prijímajú bežnú poštu dieťaťa.

Pokiaľ je pošta (list, balík) adresovaná na meno dieťaťa, dieťaťu je doručená a poštu si otvára samé.

Dieťa má možnosť poslať poštu osobám podľa vlastného uváženia.

V: opis povinností dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, a opis povinností rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, per ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, vrátane podmienok návštev v Centre tak, aby návštevy nenarúšali program Centra

1. Povinnosti dieťaťa v SUS a v PNR:

Všetky povinnosti vyplývajúce z Vnútorného poriadku Centra sa od detí umiestnených v Centre vyžadujú s ohľadom na ich vek, schopnosti, možnosti a zručnosti.

Deti sú v Centre vedené k:

- dodržiavaniu Vnútorného poriadku Centra a iné vnútorné predpisy a dohody,
- k pravidelnej školskej dochádzke a k príprave na vyučovanie,
- zamestnancami Centra k spolupráci v prospech ich ďalšieho rozvoja,
- dodržiavaniu zásad ochrany osobných údajov,
- úcte voči deťom a zamestnancom Centra,
- rešpektovaniu práv ostatných detí a zamestnancov Centra,

- zdravému životnému štýlu a s tým súvisí aj požiadavka na dodržiavanie zákazu fajčenia, požívania alkoholických nápojov a požívania omamných a psychotropných látok a v prípade podozrenia na požitie sa podrobia testu/dychovej skúške,
- ochrane spoločného majetku, k rešpektovaniu súkromného majetku iných osôb,
- pravdovravnosti a k aktívnemu postoju v prípade ohrozenia detí, skupiny alebo zamestnancov Centra,
- dodržiavaniu kultúrno-spoločenských zásad správania v spoločnosti.

2. Povinnosti rodičov:

- Kontaktovať pracovníkov OT Centra a vopred si s nimi dohodnúť presný čas a miesto úvodného stretnutia za účelom prekonzultovania návštevy dieťaťa, či ďalšieho postupu.
- Dodržiavať zásady kultúrno-spoločenského správania (dodržiavať dohodnuté časy stretnutí, jednať s pracovníkmi Centra slušne).
- Na stretnutia s dieťaťom/konzultáciu s pracovníkom Centra prísť čistý a triezvy, príp. nebyť pod vplyvom žiadnych omamných látok.
- Rodič nesmie svojím zdravotným a psychickým stavom ohrozovať zdravie a život detí a zamestnancov Centra.
- Pri styku s dieťaťom dodržiavať pravidlá, ktoré sa dohodli s pracovníkmi Centra.
- Na stretnutí s dieťaťom/konzultácii s pracovníkom Centra nesmie byť rodič verbálne ani fyzicky agresívny voči dieťaťu ani voči iným deťom či voči pracovníkom Centra.
- V kontakte s dieťaťom vyžaduje Centrum schopnosť rešpektovať náladu a chuť dieťaťa na stretnutie s ním.
- Rodič rešpektuje chod SUS a v prípade organizovanej akcie si dohodne iný vhodný termín návštevy.

W: taxatívny opis výchovných prostriedkov, ktoré je možné uložiť za nedodržiavanie povinností podľa písmena v), vrátane času ich trvania a možnosti prehodnotenia výchovného prostriedku, ak s jeho použitím dieťa alebo plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, nesúhlasia

Centrum pristupuje ku každému dieťaťu podľa jeho individuálnych schopností, možností a potrieb.

K výberu jednotlivých výchovných prostriedkov sa preto pristupuje na základe závažnosti

dôsledkov správania konkrétneho dieťaťa a zároveň sa výchovné prostriedky individuálne terminujú a priebežne vyhodnocujú.

Výchovné prostriedky sa stanovujú na určený čas a očakáva sa pri nich náprava v správaní dieťaťa. Zmeny sa sledujú kontinuálne a vyhodnocujú na poradách s OT.

Dieťa je vedené k porozumeniu a pochopeniu, prečo sa pristupuje k výchovnému prostriedku. V prípade, že dieťa zjavne nerozumie tomu, z akého dôvodu sa pristúpilo k výchovnému prostriedku, prípadne na situáciu nemá náhľad, je na zvážení vychovávateľa či PNR prizvanie si člena OT, aby s ním viedol zmysluplný dialóg o vhodnosti/nevhodnosti jeho správania a primäl ho k prijatiu a pochopeniu.

O sankcii rozhoduje službukonajúci vychovávateľ alebo PNR, prípadne sa podľa závažnosti problému poradí s koordinátorom, ktorý sa zároveň môže spojiť s OT.

Medzi bežne využívané výchovné prostriedky používané v Centre patria:

- ústne upozornenie dieťaťa s príslušným emocionálnym nábojom, nutné pre okamžité ukončenie nevhodnej aktivity ,
- individuálny rozhovor o nevhodnosti správania dieťaťa,
- obmedzenie sledovania televízneho programu a práce na počítači,
- obmedzenie Wi-Fi pripojenia, používania mobilu,
- obmedzenie, alebo zákaz vychádzok na určitú dobu,
- vylúčenie z jednotlivých akcií,
- neposkytnutie celého vreckového v danom mesiaci,
- písomné upozornenie od riaditeľa Centra.

X: spôsob poskytovania vreckového podľa § 66 Zákona

O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa, pričom sa zohľadňuje jeho vek a schopnosti. Pri voľbe spôsobu využitia vreckového je dieťaťu zamestnancami Centra poskytnutá pomoc a poradenstvo.

Spôsob využitia vreckového a poskytnutá pomoc pri voľbe spôsobu využitia vreckového sa zaznamenáva vo výchovnom pláne dieťaťa.

So súhlasom dieťaťa sa môžu tvoriť dieťaťu úspory.

Sociálny pracovník predkladá na začiatku mesiaca do pokladnice zoznam detí umiestnených v SUS, ktorým je potrebné v danom mesiaci vyplatiť vreckové.

Deti v PNR dostávajú vreckové spolu s príspevkom na dieťa v PNR.

Dieťa v SUS preberá vreckové od povereného zamestnanca Centra vždy oproti podpisu dieťaťa. Povereným zamestnancom Centra je vychovávateľ SUS.

Výnimku tvoria deti, ktoré sú z objektívnych príčin neschopné sa podpísať.

Za tieto deti podpisuje prevzatie vreckového poverený zamestnanec.

Vreckové pre skupinu detí MD sa poskytuje priamo mladému dospelému.

O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa ako aj mladý dospelý.

Y: opis postupu v rizikových situáciách pre dieťa alebo plnoletú fyzickú osobu, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v Centre, vrátane postupu pri nedovolenom opustení Centra dieťaťom, pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, vážnych nezhodách medzi deťmi, plnoletými fyzickými osobami alebo medzi plnoletými fyzickými osobami a zamestnancami centra o opisu techník deeskalácie konfliktných situácií a agresívneho správania

Deeskalácia je zmierňovanie konfliktu, napätia alebo agresie. Do deeskalácie kladieme na prvé miesto prevenciu. Vedieť zvládať situácie „nepokoja“ má byť základná zručnosť odborného zamestnanca pracujúceho v sociálnych službách. Je to nesmierne dôležité pre vlastnú bezpečnosť a bezpečnosť všetkých. Verbálne, neverbálne prejavy, fyzické ataky majú rôzne prejavy a dôvody. Môžu to byť prejavy ich zdravotného stavu, zdravotného znevýhodnenia, momentálneho sociálneho stavu. Môže to byť aj prejav, odozva na naše správanie, naše nepochopenie, nevedomosť o spúšťačoch takéhoto správania.

5 pilierov deeskalácie

1. prevencia - predchádzanie napätiu, konfliktu či agresii v správaní
2. základné techniky deeskalácia - načúvanie, riadený rozhovor, odvrátenie pozornosti, zrkadlenie, verbálna deeskalácia
3. Používanie šetrných techník ochrany a techniky bezpečného odchodu- úniku zo situácia ohrozujúcej zdravie a bezpečnosť zamestnanca
4. Používanie obmedzujúcich prostriedkov v zmysle §10 zákona 448/2008 Z.z. – používa sa len na čas nevyhnutný na odstránenie priameho ohrozenia.
5. Metodické spracovanie (Metodiky, krízové a rizikové plány)

Najbežnejšie využívané deeskalačné techniky:

a) **Aktívne počúvanie** - počúvať, nerozprávať a neprerušovať dieťa pri vysvetlení daného problému. Nehodnotiť a sústrediť sa na slová dieťaťa a jeho gestá. Aktívne počúvanie realizované i neverbálne a to prikývnutím či udržiavaním očného kontaktu s dieťaťom.

b) **Verbálna deeskalácia** - používanie pokojného a vládneho tónu hlasu. Hovoriť jasne, taktne a skôr menej. Vyvarovať sa kritike, sarkazmu či hodnoteniu „vinníka“. Snažíme sa o vyriešenie situácie. Byť úprimný a transparentný.

c) **Neverbálna deeskalácia** - dodržiavať osobnú zónu dieťaťa. Udržiavať primerane očný kontakt. Príliš veľa negestikulovať.

d) **Empatický prístup** - snažiť sa vcítiť do situácie dieťaťa. Rešpektovať pocity druhých a snažiť sa ich pochopiť. Empatia môže byť dieťaťu vyjadrená i verbálne pr.: „rozumieľ tomu, že táto situácia je pre teba náročná..“

e) **Preorientovanie sa na inú situáciu** - snažiť sa odvieť pozornosť na inú neohrožujúcu tému.

f) **Odídenie zo situácie** - ak sa konflikt nedá upokojiť, niekedy je lepšie odísť zo situácie. Dáva to čas na upokojenie a premyslenie ďalšieho postupu.

Útek dieťaťa z centra

Postup riešenia rizikovej situácie:

- pripraviť informácie o dieťati - aktuálnu fotografiu, popis dieťaťa – vek, výška, váha, farba očí, vlasov, stručnú charakteristiku dieťaťa, prípadne informácie o kamarátoch, známych a rodine,
- ak sa dieťa nedostaví do SUS v dohodnutom čase - vždy a bezodkladne informovať koordinátorku SUS, ktorá určí ďalší postup, o udalosti informuje vedúcu úseku starostlivosti o deti a riaditeľku centra a v prípade potreby privolá do služby ďalšieho vychovávateľa,
- podľa pokynov koordinátora kontaktovať políciu na tel. čísle 112 (prípadne 158),
- polícii poskytnúť všetky dostupné informácie, pokúsiť sa z rozhovoru s deťmi zistiť presnejšie informácie, možný dôvod úteku a miesto, kde by sa dieťa mohlo nachádzať,
- spísať záznam o vzniknutej situácii, zaslať ho odbornému tímu.

Úraz dieťaťa z centra

Postup riešenia rizikovej situácie:

- službukonajúci vychovávateľ alebo v prípade potreby dieťa poskytnú prvú pomoc,
- podľa závažnosti úrazu privolá zdravotnícku pomoc (112),
- vyhotoví záznam o úraze (dátum, čas, presný popis okolností, ako k úrazu došlo),
- službukonajúci pracovník oboznámi o úraze vedúceho úseku,
- ak je dieťa prevezené do zdravotníckeho zariadenia službukonajúci oboznámi o tom riaditeľa centra,
- odovzdanie informácií a získanej dokumentácie opatrovateľke centra.

Prejavy fyzickej agresie medzi deťmi a medzi deťmi a dospelými

Postup riešenia rizikovej situácie:

- chránime v prvom rade seba, ostatné deti a agresora pred ublížením
- urobiť všetko preto, aby bolo agresívne dieťa izolované od ostatných detí
- snažiť sa situáciu zvládnuť – dieťa upokojiť verbálne alebo neverbálne,
- v prípade, kedy sa situácia nedá zvládnuť a dieťa upokojiť všetkými dostupnými metódami je potrebné privolať políciu alebo rýchlu záchrannú službu,
- všetky prípady, aj menej nebezpečné je nutné zaznamenať,
- oboznámiť o vzniku situácie odborný tím,
- spolupráca so psychológom a psychiatrom.

Prejavy verbálnej agresie medzi deťmi a medzi deťmi a dospelými

Postup riešenia rizikovej situácie:

- vyhnúť sa hádke a osobného konfliktu s dieťaťom,
- pri emocionálnom vypätí dieťaťa sa snažíme pomenovať jeho pocity, ktoré aktuálne prežíva,
- nekričíme, nenadáваме, neurážame a nevyhrážame sa zákazmi, snažíme sa o pokojný tón hlasu,
- dávame dieťaťu najavo, že nám nie je ľahostajné, že sa o dieťa zaujímame a že sme preň oporou,
- zvládnuť emócie dieťaťa môžeme len za predpokladu, že zvládneme emócie vlastné.

Sebapoškodzovanie dieťaťa

Postup riešenia rizikovej situácie:

- upokojiť dieťa, rozptýliť jeho pozornosť,
- odobrať nebezpečný predmet dieťaťu,
- poskytnúť prvú pomoc dieťaťu alebo ošetrovanie - podľa potreby,
- v závislosti od povahy situácie privolať rýchlu zdravotnú pomoc na linke 112 (prípadne 155) a políciu na linke 112 (prípadne 158),
- bezodkladne informovať vedúcu úseku starostlivosti o deti, ktorá o udalosti informuje riaditeľku centra a v prípade potreby privolá do služby ďalšieho vychovávateľa,
- zaznamenať situáciu do denného záznamu a knihy úrazov,
- spísať záznam o vzniknutej situácii, zaslať ho odbornému tímu.

Sexuálne delikty

Postup riešenia rizikovej situácie:

- na základe zistených skutočností bezodkladne nahlásiť orgánom činným v trestnom konaní skutočnosť nasvedčujúcu tomu, že bol spáchaný trestný čin,
- informovať o incidente vedúceho úseku starostlivosti a riaditeľa centra, ktorí podľa potreby zabezpečia odvoz a sprievod dieťaťa na políciu a potrebné vyšetrenia,
- krízová intervencia zo strany psychológa centra.

Centrum má právo tento program upravovať, dopĺňať a meniť.

Program Centra pre deti a rodiny Nižná Kamenica je účinný od 01.01.2024.

Vypracoval: odborný tím centra

Schválil: Mgr. Silvia Ostróová
riaditeľka CDR

Zoznam skratiek

Zákon	Zákon 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Vyhláška	Vyhláška č. 103/2018 Z. z. Vyhláška ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
CDR	Centrum pre deti a rodiny Nižná Kamenica (Centrum)
MD	mladý dospelý, plnoletá fyzická osoba od 18 do 25 veku
SUS	samostatne usporiadaná skupina
FO	fyzická osoba
PNR	profesionálna náhradná rodina
OT	odborný tím
IPROD	individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa

KRÍZOVÝ PLÁN

Centra pre deti a rodiny Nižná Kamenica

Obsah:

Úvod

1. Definovanie základných pojmov
2. Popis zariadenia
3. Mimoriadna udalosť pri usmrtení, zabití, úmrtí dieťaťa umiestneného v CDR, útek dieťaťa umiestneného v CDR za použitia fyzického násilia alebo za pomoci z vonku.
4. Iná mimoriadna udalosť , ktorá svojou povahou môže vzbudiť široký ohlas verejnosti
5. Záverečné ustanovenia

Úvod

Vznik mimoriadnych udalostí je ťažko predvídateľný jav, ktorý ak nastane môže ohroziť detí a zamestnancov Detského domova Nižná Kamenica (ďalej len CDR), majetok a životné prostredie pôsobením negatívnych faktorov. Významnú úlohu pri riešení mimoriadnych udalostí zohráva krízový plán.

Jeho cieľom je vytvoriť postupy pre primeranú reakciu na vzniknutú mimoriadnu udalosť a jej efektívne riadenie. Pred tým, ako samotný krízový plán vznikne je potrebné stanoviť ciele plánu, postupy na dosiahnutie týchto cieľov a výsledné hodnotenie navrhovaného plánu. Dobrý krízový plán, jasne určuje čo je potrebné urobiť, v akom čase, v akom poradí.

Centrum pre deti a rodiny Nižná Kamenica vydáva tento Krízový plán na základe Internej normy č. IN - 011/2017, zo dňa 27.02.2017, účinnnej k 1.3.2017, schválenej Generálnym riaditeľom Ústredia PSVaR Ing. Mariánom Valentovičom.

1. Definovanie základných pojmov

Krízový plán môžeme charakterizovať ako plánovací dokument, v ktorom sú rozpracované opatrenia na riešenie konkrétnych, krízových situácií, ktoré môžu v danom prostredí ohroziť plánovací subjekt, prípadne na podporu riešenia v ktorých musí vykonať určité opatrenia (Novák 2005)

Mimoriadna udalosť je závažná, časovo obtiažne predvídateľná a priestorovom ohraničená príhoda, spôsobená vplyvom živej pohromy, technickej alebo technologickej havárie, prevádzkovej poruchy, prípadne úmyselného konania človeka, ktorá vyvolala narušenie systému alebo prebiehajúcich dejov a činnosti, ohrozuje životy a zdravie osôb, hmotné statky či životné prostredie (Šimák 2005)

Usmrtenie je činnosť, kto inému (na chránenej osobe) z nedbanlivosti spôsobí smrť, aj v súvislosti so svojim zamestnaním, povolaním postavením alebo funkciou alebo ako vodič

dopravného prostriedku v prípade, že je v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takúto činnosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky

Zabitie je úmyselne spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví inému a smrť nastala v dôsledku páchatelovej nedbanlivosti

Úmrtie, smrť je objektívnou, právnom skutočnosťou, ktorá nastáva nezávisle od ľudskej vôle. Osoba sa považuje za mŕtvu ak došlo k trvalému zastaveniu srdcovej činnosti, dýchania a ak dôjde k smrti mozgu, t.j. k nezvratnému vyhasnutiu funkcií celého mozgu.

Afekt je citový stav, ktorý sa vyznačuje krátkosťou trvania, veľkou intenzitou, búrlivým priebehom, fyziologickými zmenami organizmu.

Vražda je úmyselné usmrtenie človeka s vopred uváženou pohnútkou, teda akékoľvek zbavenie života človeka bez ohľadu na použité prostriedky.

Živelné pohromy sú mimoriadne udalosti vyvolané ničivými prírodnými silami, v dôsledku ktorých sa uvoľňujú kumulované energie a hmoty, prípadne pôsobia nebezpečná látky alebo ničivé faktory, majúce negatívny vplyv na človeka, materiálne hodnoty a životné prostredie (Šimák 2005)

Havárie sú mimoriadne udalosti spôsobené prevádzkou technických a technologických zariadení a stavieb v dôsledku narušenie prevádzkového procesu a následného úniku nebezpečných látok do okolia a vznik iných ničivých faktorov, ktoré majú negatívny vplyv na životy a zdravie ľudí, štátny majetok a životné prostredie (Šimák 2005)

Mimoriadna situácia je časovo a priestorovo determinované ohrozenie života, zdravia, majetku a životného prostredia, vyvolané pôsobením negatívnych následkov mimoriadnych udalostí, ktoré si vyžaduje použitie postupov, nástrojov, zdrojov a síl a prostriedkov krízového riadenia (Šimák 2005). Počas mimoriadnej situácie sa vykonávajú také činnosti a opatrenia, ktoré slúžia na záchranu života, zdravia a na znižovanie rizík ohrozenia a tiež negatívneho pôsobenia mimoriadnej udalosti. Po vyhlásení mimoriadnej situácie sa vykonávajú nasledujúci činnosti a opatrenia:

-záchranné práce,

-evakuácia,

-núdzové zásobovanie a núdzové ubytovanie,

-použitie základných a ostatných integrovaných zložiek záchranného systému.

Záchranné práce je súbor činnosti, ktoré sa vykonávajú na ochranu života, zdravia, majetku a životného prostredia.

Evakuácia sa vykonáva z dôvodu nevyhnutného, časového obmedzenia, z dôvodu pobytu osôb v ohrozenom objekte, odsun ohrozených ľudí, zvierat a vecí z tohto územia.

Použitie základných a ostatných integrovaných zložiek záchranného systému v zmysle Zákona č. 444/2006 Z.z.

2. Popis zariadenia

Centrum pre deti a rodiny Nižná Kamenica so sídlom v administratívnej budove Bidovce 206, 044 45 Bidovce zabezpečuje starostlivosť deťom vo vekovej kategórii od 0 do 18 až 25 rokov v -tých samostatných skupinách rodinného typu a v sieti profesionálnych rodín, ako aj v samostatnej usporiadanej skupine pre mladých dospelých.

Administratívna budova CDR v obci Bidovce je zabezpečené zásobovanie pitnou vodou z obecného vodovodu a kanalizácia zabezpečená z obce. Vetranie priestorov je prirodzené oknami. Vykurovanie priestorov je zabezpečené ústredné z plynovej kotolne, ktorú sprevádzkuje obecný úrad Bidovce.

CDR Nižná Kamenica zabezpečuje:

1. Samostatne usporiadaná skupina - RD Vyšná Kamenica č.12
2. Samostatne usporiadaná skupina - RD Nižná Kamenica č.157
3. Samostatne usporiadaná skupina - byt u. Budapeštianska č.28, Košice
4. Samostatne usporiadaná skupina - RD Sady nad Torysou, časť Byster č.203
5. Samostatne usporiadaná skupina - RD ul. Hlavná č.7, Valaliky
6. Priestor pre mladých dospelých - RD Sady nad Torysou, časť Byster č.203

Rodinné domy v sú modelom centra rodinného typu a je v ňom poskytovaná celoročná výchova a starostlivosť deťom vo veku od 0 do 18 rokov, najdlhšie do 25 roku veku života. Výchovný dozor zabezpečujú zamestnanci v profesii vychovávateľ a pomocný vychovávateľ, pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou. Zásobovanie tečúcou pitnou vodou je zabezpečené z verejného vodovodu alebo z obecného vodovodu, alebo vlastnou studňou. Odkanalizovanie do verejnej kanalizácie, alebo septiku, alebo čističky odpadových vôd. Vykurovanie a zásobovanie teplou vodou z vlastnej elektrickej kotolne(prietokový ohrievač), alebo bojlerov.

Všetky prevádzky CDR sú schválené príslušným orgánom na ochranu zdravia na základe čoho im bolo vydané rozhodnutie na schválenie prevádzky.

Stručný popis prevádzok je k dispozícii v administratívnej budove Bidovce 206.

PRACOVNÁ DOBA:

- administratívno-prevádzková budova – v pružnej pracovnej dobe v čase od 7:30 hod .do 12:30 hod. a voliteľnom pracovnom čase od 6:15 hod. do 7:30 hod. a v čase od 12:30 hod. do 17:00 hod.

-rodinné domy - nepretržitá prevádzka

NOČNÁ PRÁCA:

-vyskytuje sa u profesie **vychovávateľ, pomocný vychovávateľ, pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou** – od 22:00 hod. do 6:00 hod.

FAKTORY PRACOVNÉHO PROSTREDIA:

A) Senzorická pracovná záťaž – práca so zobrazovacími jednotkami

B) Fyzická pracovná záťaž - práca s bremenami – údržbárske práce

C) Tepelno-vlhkostná mikroklima

Opatrenia na ochranu zdravia zamestnancov:

-aj naďalej zabezpečiť stoličky s nastaviteľnou výškou a sklonom operadla, s opierkami na ruky
-dostatočné osvetlenie pracovného miesta

-pravidelné prerušovanie pracovnej doby po štyroch hodinách nepretržitej práce

-dodržiavanie pravidiel pre prácu so zobrazovacími jednotkami v zmysle NV SR č. 276/2006 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách pri práci so zobrazovacími jednotkami a ustanovenia vyhlášky č. 542/2007 Z.z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci, psychickou pracovnou záťažou a senzorickou záťažou pri práci

A) Fyzická záťaž - práca s bremenami

profesie, ktoré vykonávajú prácu s bremenami počas pracovného procesu:

- vodič/údržbár, údržbár

Identifikácia rizika:

-fyzická záťaž - práca s bremenami – práca s materiálom o rôznej hmotnosti

-ručná manipulácia s bremenami sa realizuje do max. 20 kg;

- hodnotenie pracovných polôh z hľadiska fyziológie práce podľa Prílohy č. 4, Vyhlášky č. 544/2007 Z.z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci, psychickou pracovnou záťažou a senzorickou záťažou pri práci: za prijateľnú pracovnú polohu sa považuje práca v sede alebo v stoji, prípadne s možnosťou striedania práce v sede a v stoji; celkový čas práce v osemhodinovej pracovnej zmene v jednotlivých podmienene prijateľných pracovných

polohách nesmie presiahnuť 160 minút a čas trvania jednotlivých pracovných polôh nesmie byť dlhší ako 1 minútu až 8 minút v závislosti od typu polohy a frekvencie pohybov; na uvedenom pracovisku dochádza k podmienene prijateľnej polohe „Tabuľka č. 1 až č. 5 hore uvedenej prílohy príslušnej vyhlášky“

- k fyzickej námahe dochádza pri malých údržbárskych a opravárenských prác v zariadení
- ďalšie hodnotenia pre uvedený rizikový faktor sa nevykonávajú a preto nie je t.č. potrebné ďalšie obsirnejšie hodnotenie pre rizikový faktor – fyzická pracovná záťaž
- pracovný popis pre jednotlivé hore uvedené profesie sú uvedené v pracovných náplniach, ktorým disponuje CDR
- údržbár – manipulácia s kosačkou, rebríkmi a s drobným opravárenským náradím

Časová expozícia práce s bremenami:

- podľa potreby

Nadčasová práca:

- vykonáva sa podľa potreby

Typ bremien:

- kosačka, rebrík, drobné opravárenské elektrické a manuálne náradia do hmotnosti do 20 kg

Spôsob manipulácie s bremenami:

- manipulácia s rôznym drobným opravárenským náradím, kosačkou pri drobných úpravách pozemku v okolí rodinných domov detského domova, ich údržba a pod.

Teplota bremien:

- jedná sa o prácu v interiéri a exteriéri – ručné práce vonku (kosenie trávy, orezovanie stromov, krovia, zametanie chodníkov a pod.), materiál má teplotu adekvátnu teplote prostredia

Používanie OOPP:

- práca je vykonávaná v rukaviciach, ochranné okuliare príp. bez rukavíc, používa sa pracovný odev a obuv podľa normatívu na poskytovanie OOPP

Podporné faktory:

- tepelné - vlhkostná mikroklíma, chemické látky – dezinfekčné prípravky, biologické prípravky

Údaje vo vzťahu dávky k účinkom na človeka:

- záťaž horných a dolných končatín a podporno-pohybovej sústavy

Opatrenia na ochranu zdravia zamestnancov:

- zabezpečenie zodpovedajúcich OOPP
- zabezpečenie pravidelných preventívnych lekárskeho prehliadok
- zabezpečenie možnosti ohrievania sa po ukončení práce vonku

-zabezpečenie pitného režimu v zmysle NV SR č. 544/2007 o podrobnostiach o ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci

-dodržiavať príslušné platné legislatívne úpravy pre prácu s bremenami – NV SR č. 281/2006 o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami

BOZP A PRACOVNÉ ÚRAZY

Organizácia rieši otázky BOZP prostredníctvom externého zamestnanca vykonávajúceho túto činnosť.

OOPP

Zamestnancom sú poskytované OOPP podľa regulatívu zodpovedajúce ich pracovnému zaradeniu. O poskytovaní OOPP je vedená evidencia v osobných kartách každého zamestnanca.

Školenia BOZP

Zamestnanci sú preškoloňovaní z predpisov BOZP v 2-oh ročných intervaloch. Problematiku BOZP a PO zabezpečuje externý zamestnanec poverený problematikou BOZP.

Pracovné úrazy

Vzhľadom na to, že sa jedná o nevýrobnú sféru, je riziko pracovných úrazov zanedbateľné v porovnaní s ostatnými prevádzkami, ktorých činnosťou je výroba nejakých produktov.

V budove je miera rizika relatívne nízka, môže dôjsť k mechanickému poškodeniu celistvosti tela pošmyknutím na podlahe, pádom zo schodov, pri páde používaných predmetov na končatinu (kancelárske potreby, PC, atď.), obarením sa vriacou vodou pri príprave horúcich nápojov (káva, čaj), pri používaní zásuviek v pracovných stoloch, k úrazu elektrickým prúdom pri manipulácii s predmetmi napojenými na sieť a pod.

U zamestnancov, ktorí v priebehu pracovného procesu manipulujú s bremenami - pri manipulácii s ostatnými bremenami je možné riziko úrazov (prenášanie nábytku, údržbárske práce a pod.)

U ostatných profesií, ktoré manipulujú počas pracovného procesu so spotrebičmi napojenými na elektrickú sieť je možný vznik pracovných úrazov následkom elektrického prúdu pri nesprávnej manipulácii s nimi.

U profesií, ktoré počas pracovného procesu používajú motorové vozidlo, je možnosť vzniku dopravných úrazov počas vykonávania zverených úloh.

PLÁN RIADENIA RIZIKA

Vstupné, periodické, výstupné preventívne prehliadky pracovníkov

-po uzavretí zmluvy s pracovnou zdravotnou službou zabezpečuje výkon vstupných, periodických, výstupných a následných lekárske preventívnych prehliadok vo vzťahu k pracovným rizikám pracovná zdravotná služba

Biologické expozičné testy

-vzhľadom na charakter pracovného procesu, pri ktorom nie je riziko poškodenia zdravia následkom chemických látok vylučovaných vo forme metabolitov močom alebo cirkulujúcich v krvi, nie je potrebné vykonávať u zamestnancov biologické expozičné testy

Kontrola expozície

-vzhľadom na faktory pracovného prostredia, ktorých hodnoty neprekračujú normy stanovené zákonom – psychická – práca so zobrazovacími jednotkami záťaž nie je potrebné vykonávať ich objektivizáciu v pravidelných intervaloch

-u rizika chemických látok je denná expozícia minimálna a tieto látky sa používajú v minimálnych množstvách, preto nie je možné a ani potrebné vykonať objektivizáciu chemických faktorov pracovného prostredia

ZDRAVOTNÉ OPATRENIA

- V celej prevádzke **centra pre deti a rodiny Nižná Kamenica je zákaz fajčenia !**
- Iné zdravotné opatrenia sa na prevádzke nevykonávajú.

Profylaktické opatrenia:

- pravidelné lekárske prehliadky zamestnancov (vstupné, periodické, výstupné a mimoriadne)

PRVÁ POMOC

školenia o prvej pomoci – v štádiu riešenia,
na pracoviskách sa nachádzajú lekárničky

CHOROBY Z POVOLANIA A ICH VÝSKYT

Na danom pracovisku nie je doposiaľ evidovaná choroba z povolania.

3. Mimoriadna udalosť pri usmrtení, zabití, úmrtí dieťaťa umiestneného v CDR, útek dieťaťa umiestneného v CDR za použitia fyzického násillia alebo za pomoci z vonku

Za mimoriadnu udalosť treba považovať:

- a) usmrtenie osoby umiestnenej v zariadení
- b) zabitie osoby umiestnenej v zariadení
- c) vražda osoby umiestnenej v zariadení

- d) akékoľvek iné úmrtie osoby umiestnenej v zariadení
- e) útek osoby umiestnenej v zariadení za použitia fyzického násilia alebo za použitia za pomoci z vonku
- f) iná udalosť potenciálne vzbudzujúca svojou povahou široký ohlas verejnosti (napr. živelná pohroma, požiar únik plynu, dlhodobý výpadok elektrickej energie a pod.)

Na základe uvedeného je povinnosť postupovať nasledovne:

službukonajúci zamestnanec je povinný okamžite oboznámiť riaditeľa, sociálneho pracovníka, ekonóma (zástupcu riaditeľa CDR) so vzniknutou situáciou v bodoch a, b, c, d, e, ktorí ohlásia mimoriadnu situáciu:

- policajnému zboru (tel. 158 alebo 112) alebo osobne najbližšiemu oddeleniu PZ
- najbližšej okresnej prokuratúre (OP Košice - okolie) resp. krajskej prokuratúre (KP Košice)
- Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny SR
- § 3 strana Krízového plánu na riešenie mimoriadnych situácií

Podľa vyššie uvedeného sa ohlásenie vykonáva:

- ad. I: telefonicky
- ad. II: faxom
- ad. III: e-mailom
- ad. IV: písomne
- ad. V: osobne

Riešenie afektívnych stavov:

- napadnutie dieťaťa dieťaťom
- napadnutie vychovávateľa dieťaťom

Službukonajúci zamestnanec vzniknutú situáciu okamžite rieši privolaním rýchle zdravotnej služby a bezodkladným ohlásením príslušnému policajnému zboru (158, 112). Zároveň oboznámi so vzniknutou situáciou koordinátora skupiny, ktorý oboznámi so vzniknutou situáciou vedúceho úseku starostlivosti o deti a riaditeľa CDR.

V prípade záujmu médií o dieťa umiestnené v CDR ohlásiť to okamžite riaditeľovi CDR alebo jeho zástupcovi, ktorí túto skutočnosť okamžite oznámia zamestnancovi Kancelárie Generálneho riaditeľa Ústredia PSVR oprávnenému ku komunikácií s médiami a súčasne o tejto skutočnosti informovať riaditeľa odboru VOvZ.

V prípade zverejnenia obrazového a zvukového záznamu dieťaťa umiestneného v CDR bez súhlasu zákonného zástupcu nesmú byť zverejnené jeho osobného údaje.

4. Iná mimoriadna udalosť , ktorá svojou povahou môže vzbudiť široký ohlas verejnosti

Medzi takúto mimoriadnu udalosť patrí:

živelná pohroma,

únik plynu,

dlhodobý výpadok elektrickej energie,

prasknuté vodovodné potrubie,

zaplavenie objektov z dôvodu dlhodobých zrážok...

Túto mimoriadnu udalosť je potrebné okamžite nahlásiť správcovi CDR, ktorý zabezpečí ohlásenie mimoriadnej udalosti príslušnej obci, mestu a príslušnému Okresnému úradu.

Riešenie mimoriadnych udalostí prebieha:

a) plánom vyrozumienia a varovania zamestnancov

Zoznam zamestnancov s telefónnymi kontaktmi je uvedený v prílohe tohto dokumentu.

b) plánom evakuácie

Evakuačný plán CDR pozostáva z dvoch častí a to:

- vyrozumie a varovanie objektov CDR v prípade vzniku mimoriadnej udalostí na príslušnej obci, kde sa vyrozumieva starosta obce.

- vznik mimoriadnej udalosti, ku ktorej môže dôjsť v prevádzkach CDR:

dlhodobý výpadok elektrickej energie,

požiar,

ohrozenie plynom,

zaplavenie vodou z prasknutého vodovodného potrubia,

zaplavenie dažďovou vodou dôsledkom intenzívnych zrážok.

Na základe vzniknutých vyššie uvedených mimoriadnych udalostí CDR v jednotlivých prevádzkach zabezpečí krátkodobú evakuáciu max. do 72 hodín opustením priestorov prevádzky v súčinnosti s príslušnou obcou alebo mestom.

Plán ukrytia:

Prevádzky CDR pri vážnom ohrození mimoriadnou situáciou plánujú ukrytie zamestnancov a detí v pivničných priestoroch prevádzok, prípadne v priestoroch poskytnutých príslušnou obcou.

5. Záverečné ustanovenia

Krízový plán Centra pre deti a rodiny Nižná Kamenica je schválený štatutárnym zástupcom CDR a je záväzný pre všetkých zamestnancov.

Prílohy

Príloha č.1: Zoznam dôležitých telefónnych čísel

Príloha č.2: Zoznam použitých právnych predpisov

Príloha č.3: Zoznam použitej literatúry

Príloha č.1: Zoznam dôležitých telefónnych čísel

Záchranný integrovaná systém	112
Polícia	158
Rýchla zdravotná pomoc	155
Hasiči	150
Riaditeľ CDR	0915 963 267
Vedúci úseku starostlivosti	0905 691 187
Sociálny pracovník	0905 475 917

Príloha č.2: Zoznam použitých právnych predpisov

- Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) č. 245/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov
- Zákon o rodine č. 36/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov
- Trestný zákon č. 300/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov
- Zákon o prokuratúre č. 153/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov
- NV SR č. 276/2006 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách pri práci so zobrazovacími jednotkami
- NV SR č. 281/2006 o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami
- NV SR č. 310/2010 Z.z., ktorým sa mení NV SR č. 272/2004 Z.z., ktorým sa ustanovuje zoznam prác a pracovísk, ktoré sú zakázané tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám, zoznam prác a pracovísk spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy a ktorým sa ustanovujú niektoré povinnosti zamestnávateľom pri zamestnávaní týchto žien
- Vyhláška MZ SR č. 542/2007 Z.z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci, psychickou pracovnou záťažou a senzorickou záťažou pri práci

- Zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon NR SR č.204/2014 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška MZ SR č. 448/2007 o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórii

Príloha č.3: Zoznam použitej literatúry

ŠIMÁK, L.: Krízový manažment vo verejnej správe. Žilinská univerzita v Žiline, Fakulta Špeciálneho inžinierstva, Žilina, 2001, 243 s., ISBN 80-88829-13-5

Zákon č. 387/2002 Z.z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu

Zákon č. 110/2004 Z.z. o fungovaní Bezpečnostnej rady Slovenskej republiky v čase mieru

V Bidovciach dňa: 29.12.2023